



7 RANGERS + ROVEŘI

Navzdory deklarovanému významu roverského věku, množství témat, která máme ambici v tomto věku otevřít, a relativně silné členské základně, není roverská kategorie v organizaci vnímána jako rovnocenná. Náhradou za vlastní roverský program je ve velké části středisek náplní roverské činnosti „pouze“ pomoc u oddílů mladších členů. Podstatnými důsledky tohoto stavu jsou „neuzavřenost“ skautské výchovy, riziko demotivace a riziko brzkého vyhoření mladých činovníků již v roverském věku včetně odchodu části členů z organizace.

Ukazuje se, že péče jednotek i ústředí o tuto výchovnou kategorii není dostatečná, což je problematické právě vzhledem k jejímu významu pro budoucnost organizace, která roste v počtech svých členů. Data zároveň naznačují, že počet našich členů v roverském věku bude v nadcházejících letech nadále stoupat.

Mladý člověk dnes často dospívá později, než tomu bylo u dřívějších generací. Zároveň je často pro činovníky složité porozumět potřebám roverů a rangers a navázat s nimi mezigenerační dialog.

Aktuální stav tématu

Výchovné kategorii rangers a roverů (dále jen RR) se v organizaci věnuje zpravodajka VRJ pro program, její tým a Roverský odbor. V roce 2021 proběhl → roverský průzkum, který mapoval aktuální situaci rangers a roverů v organizaci. Na podzim 2022 nastartovala → revize programu pro RR. Další materiály vzniklé v rámci tématu roverů a rangers jsou přehledně na → roverském rozcestníku.

O čem diskutujeme

Vedení roverů a rangers:

- Dospělý průvodce. Jak vypadá správný dospělý průvodce roverského kmene? Kolik mu je let? Jak je napojený na vedení střediska? Jakou má podporu od střediska a ústředí? Jakou má mít nabídku vzdělávání? Nebo není žádný dospělý průvodce v roverském věku potřeba? Co od dospělého průvodce očekávají RR? Jak se vyhnout extrémním přístupům „dospělý vedoucí roverů“ a na druhé straně „roveři se přece vedou už sami“?
- Kdo má připravovat program? Je lepší, když mají RR připravený kompletní program (od dospělého průvodce, vedení kmene, střediska), nebo když mají absolutní svobodu při tvorbě náplně vlastní činnosti? Jaký je případně správný poměr těchto dvou přístupů?

Vztah se střediskem:

- Mezigenerační nedorozumění. Jak předcházet mezigeneračním nedorozuměním na středisku? Z čeho vznikají a v jakých oblastech? Co může pomoci komunikaci mezi generacemi?
- Pauza mezi družinou a kmenem? Je lepší, když si dá skaut/ka skautskou pauzu po tom, co odejde z družiny, nebo když rovnou naváže rovingem nebo nějakou jinou skautskou činností?
- Kombinace rolí. Je správné kombinovat roli pomocníka u oddílu nebo jiné jednotky (ať už při výchovné činnosti nebo třeba v zázemí, na brigádách, na táboře...) a roli rangers či rovera? Jak se tyto role mají správně kombinovat? Nebo je lepší se zaměřit výhradně na jednu roli? V tom případě na jakou?
- Převzetí odpovědnosti. Co je pro rangers a rovery největší překážkou při převzetí odpovědnosti například za vedení oddílu nebo správu tábořiště?
- Příprava a výchova k vůdcovství. Chápeme roverský věk i jako přípravu na vedení? A sice že každý vůdce byl kdysi rover a z tohoto životního období si odnáší zkušenosti i motivaci pro vůdcovské působení? Připravujeme RR ve svých střediscích dostatečně na postupné převzetí vedení oddílů a středisek? Využíváme jejich pomoci pro optimální fungování družinového systému? Nenahrazujeme jimi příliš skautské rádce?
- Nové oddíly. Jak mohou roverské kmene (skupiny rangers a roverů) pomoci se zakládáním nových oddílů?

Výchova a program:

- Osobnostní situace mladého člověka. Reflektují jednotky a ústředí potřeby a nároky, které jsou na RR kladeny v rámci dospívání a rané dospělosti (volba školy, dojíždění, zahraniční stáže, potřeba finanční nezávislosti, brigády, cestování, první vážnější vztahy, kariéra)? Je jim skauting v tomto klíčovém období rádcem a pomocníkem (třeba při výběru studia), nebo spíše přítěží? Je jim skauting bezpečným prostorem pro řešení jejich obav?
- V jakém věku je z podstatné části završena skautská výchova? V kolika letech nejdříve může členka či člen z naší organizace odejít, abychom řekli, že jsme pravděpodobně naplnili naše poslání a přispěli ke zformování jejich životních postojů a hodnot?

- Neomezuje roverský program studující nebo pracující? Je aktuální nabídka akcí (Obrok, Korbo a další) a výchovných nástrojů (stezka, výzvy, projekty) zaměřená spíše na vysokoškolské studenty nebo je stejně dostupná a atraktivní i pro pracující rangers a rovery? Případně jmenujte, čím konkrétním se programová nabídka zaměřuje na jednu či druhou skupinu RR.
- Programová a metodická nabídka. Jsou materiály a metodiky pro rovery a rangers dostatečné? Pro současnou mladou generaci přehledné? Přínosné? Snadno dostupné či dohledatelné? Jsou samotní RR dostatečně zapojeni do diskuzí a příprav metodických materiálů a programových nástrojů?
- Konkrétní programové aktivity. Co je nejlepší program pro RR? Co naopak už rozhodně není správný program pro ně (specifické aktivity, konkrétní způsob trávení volného času, nějaký jiný konkrétní příklad)? Jak naplňují své heslo „Sloužím“?

Ústřední úroveň:

- Silné a slabé stránky. Co je nejlepší na současném českém rovingu? Co je naopak jeho největším problémem? Jaká je vůbec role RR v naší organizaci? Nasloucháme jim, či je bereme jako skupinu, která si má užívat zajímavý program?
- Kurzy pro RR. Je vhodnější mladší RR vzdělávat (dnešními čekatelskými kurzy) pro vedení oddílů, nebo pro ně vytvářet jiné kurzovní příležitosti vlastního rozvoje? Co by pro takové kurzy, které by nebyly zaměřené na vedení oddílu, bylo nejpodstatnější? Co nejvíce podpořit u mladších RR do 18 let?

Chcete nám říci k tématu „Rangers + Roveři“ něco dalšího, co bychom měli vědět, než budeme rozhodovat o tom, zda a jakým způsobem téma promítneme do Strategie 2030?

Návrh dramaturgie diskuze

Navrhujeme, abyste v diskuzi postupovali po blocích otázek, jak jsou výše seskupeny.

Hned první blok je tedy „Vedení roverů a rangers“ a další blok „Vztah se střediskem“.

U každého bloku si vždy na začátku přečtete jeho nadpis nebo hlavní otázku a pak i všechny podotázky. Až potom o něm diskutujte. Když vyčerpáte diskuzi (nebo čas, který si na daný blok předem určíte), postupujte k dalšímu bloku.

Vše prosím zaznamenejte do → tohoto dotazníku. Děkujeme!